

ΤΜΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Η συζήτηση για την ανάγκη δημόσιας φωτογραφικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα ξεκίνησε προς το τέλος της δεκαετίας του 70 από τους επαγγελματίες φωτογράφους και ειδικότερα την Ένωση Καλλιτεχνών Φωτογράφων Αθήνας. Εκείνη την εποχή η φωτογραφική εκπαίδευση ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη τόσο στην Ελλάδα όσο και στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Στην Ευρώπη οι ιδιωτικές σχολές και η δημόσια εκπαίδευση κάλυπταν κυρίως την τεχνική κατάρτιση των φωτογράφων με προγράμματα σπουδών διάρκειας έως δύο το πολύ ετών, ενώ ελάχιστα εκπαιδευτικά ιδρύματα περιελάμβαναν στο πρόγραμμά τους φωτογραφική εκπαίδευση τριετούς διάρκειας σε τομείς όπως το Φωτορεπορτάζ, τη Διαφημιστική και την Καλλιτεχνική Φωτογραφία. Στην Ελλάδα, στοιχειώδη φωτογραφική εκπαίδευση διάρκειας ενός μόλις έτους παρείχε μια μόνο ιδιωτική σχολή.

Το 1984 το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε στην ίδρυση δυο νέων τμημάτων στη Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας, του Τμήματος Φωτογραφίας και του Τμήματος Συντήρησης Έργων Τέχνης και Αρχαιοτήτων. Το πρόγραμμα σπουδών διάρκειας επτά εξαμήνων και ενός εξαμήνου πρακτικής άσκησης, άρχισε να εφαρμόζεται από τον Οκτώβριο του 1985 με την εισαγωγή των πρώτων φοιτητών του Τμήματος Φωτογραφίας.

Τη σύνθεση του προγράμματος προσδιόριζε η ανάγκη μιας ουσιαστικής φωτογραφικής εκπαίδευσης που θα έδινε στους φοιτητές την ικανότητα της θεωρητικής προσέγγισης και κριτικής ανάλυσης της φωτογραφικής εικόνας, θα καλλιεργούσε την δημιουργική σκέψη τους και θα τους έδινε τις απαραίτητες γνώσεις τεχνικής δεξιοτήτας στους κυριότερους τομείς εφαρμογής της φωτογραφίας. Το πρόγραμμα περιελάμβανε επίσης μαθήματα γενικότερης παιδείας όπως Ψυχολογία, Ιστορία της Τέχνης, Κοινωνιολογία, Φυσική, Χημεία, κ.ά. Το Τμήμα εξοπλίστηκε σύντομα με τον απαραίτητο εργαστηριακό εξοπλισμό παρέχοντας δεκαέξι θέσεις εργαστηριακής άσκησης στην μαυρόασπρη φωτογραφία, οκτώ στην έγχρωμη και τρεις θέσεις στο στούντιο διαφημιστικής φωτογραφίας.

Η εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας και οι σημαντικές αλλαγές που ήδη διαφαίνονταν από τις αρχές του 1990, οδήγησαν στην πρώτη αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Φωτογραφίας με σημαντικότερες αλλαγές την εισαγωγή της ψηφιακής επεξεργασίας της φωτογραφικής εικόνας.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις δικαίωσαν την απόφαση του Τμήματος, καθώς την επόμενη δεκαετία η ψηφιακή φωτογραφική τεχνολογία αντικατέστησε την παραδοσιακή – αναλογική τεχνολογία σε όλους σχεδόν τους τομείς εφαρμογής της φωτογραφικής εικόνας. Το ριζικά ανανεωμένο πρόγραμμα του Τμήματος Φωτογραφίας που άρχισε να εφαρμόζεται από το 2001 προσφέρει στους σπουδαστές νέες προοπτικές εκπαίδευσης στα πολυμέσα και το βίντεο, προσαρμόζοντας παράλληλα τα νέα δεδομένα της τεχνολογίας στις επαγγελματικές εφαρμογές και την καλλιτεχνική έκφραση.

Το 2005 μετά την εισαγωγή του βίντεο στο πρόγραμμα σπουδών αποφασίσθηκε η μετονομασία του Τμήματος σε Τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών (ΦΕΚ 142/23.6.2005) προσβλέποντας σε μια περαιτέρω ανάπτυξη του Τμήματος στον Τομέα των οπτικοακουστικών τεχνών. Από το 2018, το Τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών είναι ενταγμένο στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και αποτελεί το μόνο Τμήμα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το οποίο παρέχει πλήρες πρόγραμμα σπουδών στη Φωτογραφία και το Βίντεο. Το πρόγραμμα του αναπτύσσεται σε οκτώ εξάμηνα σπουδών συμπεριλαμβανομένης και της προαιρετικής πρακτικής άσκησης.

Από το 2015 το Τμήμα οργανώνει αυτόνομο μεταπτυχιακό πρόγραμμα προσβλέποντας στην παροχή ειδικευμένων γνώσεων στον τομέα της εικόνας και στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της επικοινωνίας ενώ από το 2019 αναλαμβάνει την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών, έχοντας αποκτήσει το απαραίτητο επιστημονικό, θεωρητικό, τεχνολογικό και αισθητικό υπόβαθρο και έχοντας αναπτύξει τις δημιουργικές και κριτικές δεξιότητές τους, απασχολούνται ως επαγγελματίες σε σημαντικό αριθμό πεδίων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η θέση του Τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών στη διεθνή κοινότητα χαρακτηρίζεται επίσης από τον μεγάλο αριθμό αποφοίτων του οι οποίοι συνεχίζουν τις σπουδές τους σε ποικίλα μεταπτυχιακά προγράμματα καθώς και των αποφοίτων που εκπονούν διδακτορικές διατριβές.

<https://phaa.uniwa.gr/>